

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

QARSHI DAVLAT UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”
Qarshi davlat universiteti
rektori D.Nabiyev
2023yil

**KASBIY (IJODIY) IMTIHON DASTURI VA
BAHOLASH MEZONI**

SPORT FAOLIYATI “KURASH”

**61010300 - “SPORT FAOLIYATI”
bakalavriat ta‘lim yo‘nalishining barcha shakllari uchun**

ASOS: (Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tasarrufidagi oliy ta‘lim muassasalarida kasbiy (ijodiy) imtihoni mavjud bo‘lgan ta‘lim yo‘nalishlari bo‘yicha tayanch etib belgilangan “O‘zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti” dan olingan)

**Qarshi davlat universiteti Kengashida ko‘rib chiqilgan va ma‘qullangan.
2023 yil 03.04 dagi 9 - sonli majlis bayoni.**

Тузувчилар:

-
- Egamberdiyev.F.T. - Qarshi davlat universiteti Sport fakulteti dekani
- Sultonov Sh.U. - Qarshi davlat universiteti Sport fakulteti Jismoniy tarbiya va sport turlari” kafedrasini mudiri, dotsenti
- Jabborov A.T. - Qarshi davlat universiteti Sport fakulteti Jismoniy tarbiya va sport turlari” kafedrasini dotsenti
- Nuraliyeva O’.Sh. - Qarshi davlat universiteti Sport fakulteti Jismoniy tarbiya va sport turlari” kafedrasini dotsenti
- Xudoyberdiyev B - Qarshi davlat universiteti Sport fakulteti Jismoniy tarbiya va sport turlari” kafedrasini o‘qituvchisi

Taqrizchilar:

- Boymurodov I - Jismoniy tarbiya va sport turlari kafedrasini dotsenti v.b., p.f.n.
- Arslonov I.T. - Qarshi MII Jismoniy tarbiya kafedrasini mudiri, dotsent

KURASH turining umumiy jismoniy tayyorgarlik bo'yicha kasbiy (ijodiy) imtihonlarining me'yoriy talablari va baholash mezonlari

(maksimal ball – 63)

Me'zonlar		Ballar															Ballar				
		16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2		1	0		
1.	Turnikda osilishda 90° burchakni ushlash (sek)	90 kg gancha	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	15	16	15	14-0		
		+90 kg dan yuqori	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	5	6	5	4-0		
2.	Turnikda tortilish (marta)	90 kg gancha	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	5	6	5	4-0		
		+90 kg dan yuqori	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	1	2	1	0		
3.KO'PRIK HOLATIDA BOSH ATROFIDA AYLANISH (umumiy 15 ball)																					
Egiluvchanlik darajasiga 3 ball																					
O'ng va chap tomonlarga aylanishga 12 ball																					
-qo'llar va boshni to'g'ri joylashmagani uchun; -1 -oyoqlarni noto'g'ri joylashishi;-1 -bel soxasini past egilishi uchun;-1 Har bir texnik xatolik uchun 1 jarima ball beriladi (ballar ketma-ketligi-1;-2;-3).																					
4.KO'PRIK HOLATIGA TUSHISH VA KO'PRIK HOLATIDAN OSHIB O'TISH (umumiy 16 ball)																					
Ko'prik holatidan oshib o'tish darajasiga 12 ball																					
Ko'prik holatiga tushish va turish darajasiga 4 ball -ko'prik holatiga tushishda bosh gilamga tegsa; -qo'llarni noto'g'ri gilamga qo'yilishi; -bel sohasini past egilishi uchun; -oshib o'tishdagi tezlikni sustligi; Har bir texnik xatolik uchun 1 jarima ball beriladi (ballar ketma-ketligi-1;-2;-3;-4).																					
Ko'prik holatidan oshib o'tish darajasiga 12 ball Ko'prik holatidan oshib o'tishda 4 marta imkoniyat beriladi, har bir oshib o'tgani uchun ballar taqsimlanadi. Har bir oshib o'tmaganligi uchun 3 jarima ball beriladi (ballar ketma-ketligi-3;-6;-9;-12).																					

KURASH turining umumiy jismoniy tayyorgarlik bo'yicha kasbiy (ijodiy) imtihonlarining me'yoriy talablari va baholash mezonlari

(Ayo'llar uchun)
(maksimal ball – 63)

<i>Me'zonlar</i>		Ballar												Ballar																					
		16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5		4	3	2	1																	
1. Gorizontol holatda qo'llarga tayanib tirsak bo'g'inlarini bukish va yozish. (otjimanlya) (marta)	70 kg gacha	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14-0																	
	+70 kg dan yuqori	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6-0																	
2. Chalqancha yotgan holda qo'llar bosh orgasida gavdani ko'tarish. (press) (marta)	70 kg gacha	32	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16-0																	
	+70 kg dan yuqori	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10-0																	
3.KO'PRIK HOLATIDA BOSH ATROPIDA AYLANISH (umumiy 15 ball)																																			
Egiltuvchanlik darajasiga 3 ball																																			
-qo'llar va boshni to'g'ri joylashmagani uchun; -oyoqlarni noto'g'ri joylashishi; -bel soxasini past egilishi uchun; Har bir texnik xatolik uchun 1 jarima ball beriladi (ballar ketma-ketligi-1;-2;-3).																		O'ng va chap tomonlarga aylanishga 12 ball																	
-qo'llar va bosh bir joyda gavdani har bir tomonga bir xil sur'atda 3 martadan aylanishi uchun ballar taqsimlanadi; Har bir aylana uchun 2 jarima ball beriladi (ballar ketma-ketligi-2;-4;-6;-8;-10;-12).																																			
4.KO'PRIK HOLATIGA TUSHISH VA KO'PRIK HOLATIDAN OSHIB O'TISH (umumiy 16 ball)																																			
Ko'prik holatiga tushish va turish darajasiga 4 ball																		Ko'prik holatidan oshib o'tish darajasiga 12 ball																	
-ko'prik holatiga tushishda bosh gilamga tegsa; -qo'llarni noto'g'ri gilamga qo'yilishi; -bel sohasini past egilishi uchun; -oshib o'tishdagi tezlikni susitligi; Har bir texnik xatolik uchun 1 jarima ball beriladi (ballar ketma-ketligi-1;-2;-3;-4).																		Ko'prik holatidan oshib o'tishda 4 marta imkoniyat beriladi, har bir oshib o'tigani uchun ballar taqsimlanadi. Har bir oshib o'tmaganligi uchun 3 jarima ball beriladi (ballar ketma-ketligi-3;-6;-9;-12).																	

“Jismoniy tarbiya va sport turlari”
kafedrası mudiri:

Sh.Sultonov

KURASH IXTISOSLIGI BO'YICHA KIRISH IMTIXONLARINING ME'YORIV TALABLARI VA BAXOLASH

MEZONLARI

(Erkaklar uchun va Ayollar uchun)

Texnik tayyorgarlik (maksimal ball-93 b.)

1. O'Z-O'ZINI YIQILISHDAN HIMOYA QILISH (umumiy 24 ball)		8 ball
8 ball	8 ball	
O'ng tomondagi yiqilishdan himoya qilish	Chap tomondagi yiqilishdan himoya qilish	Orqaga yiqilishdan himoya qilish
-tomonlarga noto'g'ri turishi -gilamga qattiq tushish, - bosh gilamga tekkan holda gilamga tushish. -sakrash yetarli darajada baland ko'tarilmaslik, -yon tomondagi yiqilishda tos bilan qo'l masofasi katta yoki kichikligi - harakatlarning texnik jihatdan noto'g'ri bajarilishi. -yiqilishda tizzalar bir-biriga tegishi -tomonlarga umuman yiqila olmasa Xar bir texnik xatolik uchun 1 jarima ball beriladi (ballar ketma-ketligi-1;-2;-3;-4;-5;-6;-7;-8).		-yiqilishda tirsaklar bilan tushishi. -gilamga yelkasi bilan urilishi -gilamga boshi bilan urilishi -orqaga yiqilishda oyoqlar noto'g'ri tushishi. - yiqilishda tos bilan qo'l masofasi kattaligi -yiqilishda tos bilan qo'l masofasi kichikligi -harakat texnik jihatdan noto'g'ri bajarilishi -orqaga yiqilishda tirsaklar bilan tushishda Xar bir texnik xatolik uchun 1 jarima ball beriladi (ballar ketma-ketligi-1;-2;-3;-4;-5;-6;-7;-8).
2. OYOQLAR YORDAMIDA BAJARILADIGAN USULLAR (umumiy 27 ball)		9 ball
9 ball	9 ball	9 ball
1. Chil usuli o'ng tomondagi va chap tomondagi	2. Supurma usuli o'ng tomondagi va chap tomondagi	3. Qo'shsha usulini o'ng va chap tomondagi tashlashlar
-turish xolati noto'g'riligi uchun -usulga kirishdagi kamchiligi uchun -usulni bajarishda burilish holati uchun -sherigini ushlashdagi kamchiligi uchun - qo'l va oyoqlar bir-biriga mos ravishda harakatda bo'lmasiligi -sherikni ushlashda xatolikka yo'l qo'yilisa		-abiturentning sherigiga nisbatan noto'g'ri turish xolati - abiturentning belbog'ini noto'g'ri boylashi -abiturent yaktakdan to'g'ri ushlay olmasligi -usulni chap tomondagi bajara olmasligi -usulni bajarishda oyoqlarni noto'g'ri harakatlanishi -tashlash ahamiyatli texnik xatolar bilan bajarilisa -usulni chap tomondagi sust bajarilishi uchun

-usullarni chap tomonga bajaraolmasligi yoki sust bajargani uchun		-sheringining yengi yoki yoqasidan ushlashda kamchiligi uchun
-usullarni bajarishda sheringiga jaroxat yetkazsa		-usulga texnik jixatdan noto'g'ri bajarishi
-usulga texnik jixatdan noto'g'ri bajargani uchun		Xar bir texnik xatolik uchun 1 jarima ball beriladi (ballar
ketma-ketligi-1;-2;-3;-4;-5;-6;-7;-8;-9).		ketma-ketligi-1;-2;-3;-4;-5;-6;-7;-8;-9).
3. QO'LLAR YORDAMIDA BAJARILADIGAN USULLAR (umumiy 24 ball)		
8 ball	8 ball	8 ball
1. Yelka usuli, o'ng tomonga va chap tomonga	2. Ikki yengidan ushlab yelkadan oshirib tashlash o'ng tomonga chap tomonga	3. Yengi va yoqasidan ushlab o'ng va chap tomonga tashlashlar
- belbog'ini bog'lashda kamchillikka yo'l qo'ysa;	-turish xolatini xatoligi;	-turish xolatini xatoligi;
-turish xolatini xatoligi;	-sheringini o'ziga tortgandagi kamchiligi;	-sheringini ushlashdagi kamchilliklari;
-sheringini o'ziga tortgandagi kamchiligi;	-oyoqlar joylashuvi noto'g'ri xolatda turishi;	-sheringini ko'targandagi kamchiligi;
-oyoqlar joylashuvi noto'g'ri xolatda turishi;	-tizzalarni bukilishi va ko'tarilishi pastligi;	-oyoqlar joylashuvi noto'g'ri xolatda turishi;
-tizzalarni bukilishi va ko'tarilishi pastligi;	-tos-son bo'g'imi raqibning ichiga kirmasligi;	-tizzalarni bukilishi va ko'tarilishi pastligi;
-tos-son bo'g'imi raqibning ichiga kirmasligi;	-sheringini noto'g'ri tashlasa	-bel-tos bo'g'imi raqibning ichiga kirmasligi;
-sheringini noto'g'ri tashlasa	-sheringining yenglaridan ushlashda kamchillikka yo'l qo'ysa	-sheringini yelkadan emas boshidan oshirib tashlasa
-sheringining yenglaridan ushlashda kamchillikka yo'l qo'ysa	Xar bir texnik xatolik uchun 1 jarima ball beriladi (ballar	-usulni chap tomonga sust yoki bajara olmasligi
Xar bir texnik xatolik uchun 1 jarima ball beriladi (ballar	ketma-ketligi-1;-2;-3;-4;-5;-6;-7;-8).	Xar bir texnik xatolik uchun 1 jarima ball beriladi (ballar
ketma-ketligi-1;-2;-3;-4;-5;-6;-7;-8).		ketma-ketligi-1;-2;-3;-4;-5;-6;-7;-8).
Izox: -yuqorida ko'rsatilgan texnik usullarni bajarishda, xar-bir abituriientlar uchun o'z vazniga teng raqib tanlanadi.		
-abituriient tomonidan texnik usullar to'g'ri bajarilsa umumiy maksimal 75 ball beriladi.		
4. BELLASHUV (umumiy 18 ball)		
-kurash kiyimindagi kamchiligi;		Izox: -bellashuv jarayoniga xar-bir abituriientlar uchun o'z
-musobagaga xos salomlashish xatoligi;		vazniga teng raqib tanlanadi.
-belbog'ni noto'g'ri boylashi;		
-turish xolatini xatoligi;		

<p>-shorigiga qo'ltirab yurishi; - hakamga yoki shorigiga qupol harakat qilgani uchun; - bellashuv jarayonida gilamdan chiqqani uchun; - shorigining oyog'idan ushlagani uchun; - texnik-taktik usullarining sushtigi; Xar bir texnik xatoлик uchun 2 jarima ball beriladi (ballar ketma-ketligi: -2;-4;-6;-8;-10;-12;-14;-16;-18).</p>	<p>-abiturent tomonidan musobaqa qoidalaridan chiqmasdan bellashuvlar (texnik-taktik usullar) to'g'ri bajarilsa umumiy maksimal 18 ball beriladi.</p>
---	---

“Jismoniy tarbiya va sport turlari”
kafedra mudiri:

Sh.Sultonov